

Cuprins

Din nou la școală

Fișă de lucru Recapitulare inițială (I)	4
Fișă de lucru Recapitulare inițială (II)	8
Fișă de lucru Test de evaluare inițială	11

Unitatea 1 | Locuri în care mă simt acasă

Fișă de lucru Lecția 1 Acasă, în localitatea mea. Localitatea și domiciliul	12
Fișă de lucru Lecția 2 Festivalul tradițiilor locale. Tradiții locale	15
Fișă de lucru Lecția 3 Să vorbim despre țara mea! Țara natală și țara în care locuim	17
Fișă de lucru Lecția 4 Simbolurile țării mele. Însemnele țării	19
Fișă de lucru Lecția 5 Din dragoste pentru țara mea. Dragostea față de țară	21
Fișă de lucru Lecția 6 România, printre stelele Uniunii Europene. România, membră a Uniunii Europene	24
Fișă de lucru Lecția 7 Călătorie printre simbolurile Uniunii Europene. Însemnele Uniunii Europene	26
Fișă de lucru Recapitulare	28
Fișă de lucru Test de evaluare	30

Unitatea 2 | Albumul cu drepturi și responsabilități

Fișă de lucru Lecția 1 Și copiii au drepturi! Despre Convenția cu privire la drepturile copilului	32
Fișă de lucru Lecția 2 Cine îmi apără drepturile? Despre respectarea și încălcarea drepturilor	34
Fișă de lucru Lecția 3 Am drepturi și responsabilități! Despre drepturi și responsabilități	37
Fișă de lucru Recapitulare	40
Fișă de lucru Test de evaluare	43

Unitatea 3 | Valorile și normele morale în care cred

Fișă de lucru Lecția 1 Învăț să faci bine! Valori morale – binele	45
Fișă de lucru Lecția 2 Ce aduce solidaritatea? Valori morale – solidaritatea	48
Fișă de lucru Lecția 3 Ce înseamnă să fii cinstit? Valori morale – cinstea	51
Fișă de lucru Lecția 4 Altruism contra egoism Valori morale – altruismul	53
Fișă de lucru Lecția 5 Fețele respectului Valori morale – respectul	55
Fișă de lucru Lecția 6 Sunt o persoană responsabilă? Valori morale – responsabilitatea	58
Fișă de lucru Lecția 7 Normele morale fac parte din viața ta. Normele morale	61
Fișă de lucru Lecția 8 De ce avem nevoie de norme morale? Despre respectarea normelor morale	64
Fișă de lucru Recapitulare	67
Fișă de lucru Test de evaluare	69

Unitatea 4 | În direct... Comportamente moral-civice

Fișă de lucru Lecția 1 Cum mă comport zi de zi? Viața moral-civică	71
Fișă de lucru Lecția 2 Pentru că mie îmi pasă! Comportamente prosoziale	73
Fișă de lucru Lecția 3 Furtuna comportamentelor antisociale. Comportamente antisociale	76
Fișă de lucru Lecția 4 Schimbarea începe cu mine! Despre schimbarea comportamentelor	79
Fișă de lucru Recapitulare	82
Fișă de lucru Test de evaluare	85

Unitatea 5 | Mai aproape de Educația civică

Fișă de lucru Recapitulare finală (I)	87
Fișă de lucru Recapitulare finală (II)	91
Fișă de lucru Test de evaluare finală	95

Îmi amintesc!

- 1 Scrie un scurt text în care să prezinți cum ai petrecut vacanța de vară. Folosește în prezentarea ta cuvinte care exprimă:

- 2 Te-ai schimbat în ultimul an? Completează propriul formular de identitate. Notează în formular cinci elemente care îți dau identitate: nume, calități fizice și morale, data nașterii, prietenii, pasiuni, un simbol, o dorință etc.

- 3 Completează, pentru cinci litere alese de tine, numele și calitățile personajelor îndrăgite din cărți, desene animate sau filme.

- 4 Alege o persoană alături de care ai petrecut mai mult timp pe parcursul clasei a III-a sau în vacanța de vară. Scrie două trăsături morale ale acelei persoane și un lucru bun pe care l-ai învățat de la aceasta.

- 5 Scrie trei fapte bune pe care le-ai făcut sau la care ai asistat pe parcursul vacanței de vară. Precizează cine sunt autorii acestor fapte.

- Am donat o parte dintre jucăriile mele unei familii cu mai mulți copii.
- Am îngrijit cu multă atenție și dragoste o pasăre rănită.

- 6 Vacanța a fost prilej de întâlnire cu persoane care au atitudini diferite. Diferențiază, în ilustrațiile următoare, persoanele politicoase de cele care nu se comportă adecvat.

Imaginea	Persoane politicoase	Persoane nepoliticoase
a		

7 Formulează cel puțin două recomandări despre ce înseamnă să fii politicoș/politicoasă în fiecare dintre situațiile date. Inspiră-te atât din propria experiență, cât și din sfaturile primite de la persoanele pe care le admiri.

acasă

pe
stradă

în mediul
online

în grupul
de prieteni

în excursie

la bunici

la
masă

în
vizită

8 Descrie un obiect despre care crezi că te-a reprezentat cel mai bine în vacanța de vară. Alcătuieste un text format din 5-7 enunțuri, pe baza întrebărilor următoare.

- Din ce este confecționat?
- Este util?
- De ce îți place?
- De ce te reprezintă?
- Cum îl întreții?

Îmi amintesc!

- 1 Anul trecut ai descoperit că oamenii sunt diferiți din multe puncte de vedere, inclusiv în ceea ce privește modalitatea în care se deplasează. Ce adaptări pentru persoanele cu dizabilități ai identificat în școală sau în vecinătatea ei? Bifează (✓) casetele corespunzătoare.

- ☐ rampă de acces în școală
☐ semafoare cu semnale sonore
☐ toalete speciale
☐ bibliotecă amplasată la parter
☐ altele. Scrie-le pe acest rând!
 • S-a schimbat ceva în cursul verii?

- Cine ar trebui să acorde atenție acestor lucruri?

- Tu cum poți sprijini activitățile colegilor cu dizabilități?

- 2 Dă viață lucrurilor! Desenează un obiect în caseta de mai jos. Scrie mesajul pe care acesta ar dori să-l transmită elevilor.

- 3 Participă și tu la păstrarea sănătății oamenilor! Scrie trei mesaje pentru a atrage atenția asupra necesității păstrării unei igiene corecte pentru a elimina îmbolnăvirile cu virusul SARS-CoV-2.

Spală-ți mâinile
cel puțin 20 de secunde!

- 4 Scrie trei comportamente necesare pentru a proteja mediul înconjurător.

Colectează selectiv obiectele
din hârtie, sticlă, metal și plastic!

- 5 Prezintă trei responsabilități preferate pe care le ai în clasa ta și ce trebuie să faci pentru a-ți îndeplini aceste responsabilități.

- 6 Prezintă trei responsabilități pe care le ai în comunitatea ta și modul în care reușești să le faci față.

- 7 Amintește-ți, din clasa a III-a, zece dintre cele mai importante reguli/idei din Codul de conduită al clasei tale. Reformulează regulile sau adaugă altele noi, inspirându-te din ilustrațiile de la pagina 15 a manualului de Educație civică.

8 Scrie trei obiective pe care îți propui să le realizezi în acest an școlar. La sfârșitul anului școlar, verifică în ce măsură ai realizat ceea ce ți-ai propus. Scrie-le ca și când ai completa piesele unui puzzle.

9 Transmite, la început de an școlar, un mesaj pozitiv colegilor, profesorilor sau părinților tăi, prin continuarea unuia dintre enunțurile de mai jos.

Noi suntem ...	Priviți ...
Dăruieți ...	Știu ...
Ai încredere ...	Spune ...
Vino ...	Eu ...

Din nou la școală

Fișă de lucru | Test de evaluare inițială

1 Ești un cetățean responsabil în raport cu mediul înconjurător? Citește cu atenție fiecare dintre enunțurile de mai jos. În cazul în care ești de acord cu afirmația, scrie DA. Dacă nu ești de acord cu afirmația, scrie NU.

- a. Dacă adun mai multă hârtie, o duc la un centru de colectare pentru a fi reciclată.
- b. Când colectez gunoiul, amestec resturile de hârtie cu cele de plastic și cu resturile menajere.
- c. Când sunt în pădure, dau foc crengilor uscate.
- d. După ce merg la un picnic cu prietenii mei, adun toate resturile și le pun în coșul de gunoi.
- e. Nu plantez copaci, pentru că oricum se vor usca.
- f. Dacă un coleg intenționează să adune flori din parc, îl atenționez că nu este corect ce vrea să facă.
- g. Trec indiferent pe lângă niște copii care rup crengile unui copac.
- h. Când mă grăbesc, arunc șervețelul la întâmplare, dacă nu găsesc un coș de gunoi.
- i. În timpul verii, dacă nu plouă, ud plantele din grădină.
- j. Închid televizorul atunci când plec din cameră.
- k. Plantez copaci pentru un mediu mai curat.

2 Observă ilustrațiile de la pagina 17 a manualului de Educație civică. Formulează, după model, enunțuri care să evidențieze faptele bune ale persoanelor din ilustrații.

3 Scrie un text format din 5-7 enunțuri în care să prezinți de ce consideri că ești o persoană responsabilă. Pentru aceasta, vei avea în vedere următoarele cerințe:

- a. să menționezi cel puțin trei fapte bune pe care le faci;
- b. să precizezi cel puțin trei trăsături morale care te reprezintă (exemplu: sinceritate, respect, bunătate, modestie etc.);
- c. să te încadrezi în numărul de enunțuri indicat;
- d. să găsești un titlu potrivit;
- e. să scrii corect, respectând semnele de punctuație.

Unitatea 1 | Locuri în care mă simt acasă

Fișă de lucru | Lecția 1 | Acasă, în localitatea mea

Descopăr!

- 1 Observă imaginile, apoi citește textul următor.

Amintiri din satul natal

Bună! Mă numesc Ilinca și mă bucur că acum sunt colega voastră. Până de curând am locuit în satul Livada, din județul Sibiu, pe strada Duzilor, numărul 7. După cum probabil v-ați dat seama, în satul meu sunt multe dealuri cu livezi bogate, pe care le-am străbătut an de an, cu mare bucurie.

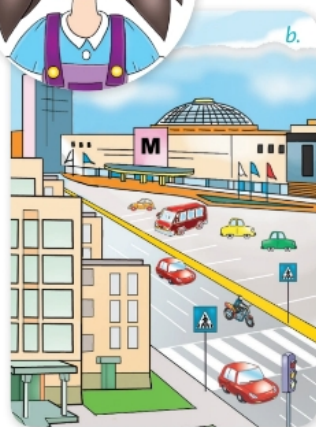
Deși satul nu este mare precum un oraș, totuși multe lucruri plăcute și interesante puteam face acolo împreună cu prietenii mei.

În centrul localității se află un parc și un teren de sport unde jucam tenis sau volei. Lângă parc găsești *Brutăria lui nea Mitică*, de unde cumpăram plăcinte calde și suc natural de mere. De două ori pe săptămână, mergeam la Centrul Cultural din comună. Acolo, participam la repetiții împreună cu orchestra de muzică populară din care făceam parte. În zilele calde de vară, mă furișam la umbra copacilor și citeam sau pictam. Noi, copiii, eram foarte fericiți toamna, când culorile galben-ruginii ale dealurilor se amestecau cu mirosul de fructe proaspăt culese.

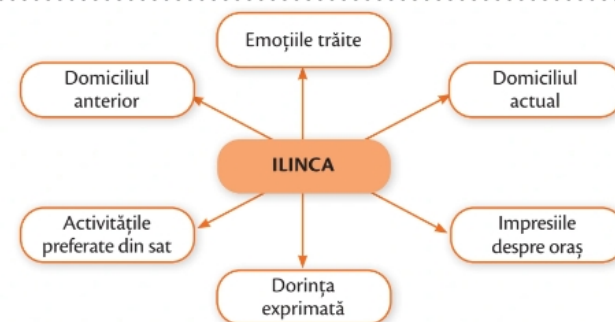
La noi în sat sunt oameni foarte buni, care zâmbesc tot timpul și se ajută unii pe ceilalți. Îmi va fi tare dor de prietenii și colegii mei!

Acum m-am mutat în orașul vostru împreună cu familia mea. Am un nou domiciliu, la bloc. Sunt impresionată de bulevardele largi, clădirile înalte, muzeele și magazinele numeroase.

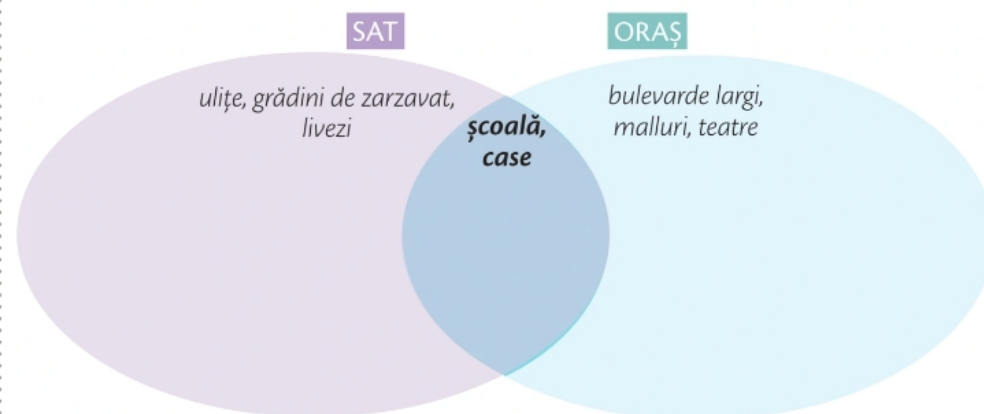
Îmi doresc foarte mult ca, în scurt timp, să mă simt aici acasă, la fel cum mă simțeam în satul meu!

- 2 Completează casetele, pe baza textului, cu aspectele menționate în schema din pagina următoare:

- 3 Identifică asemănările și diferențele dintre sate și orașe, pe baza textului și a ilustrațiilor de pe pagina anterioară și completează-le în următoarea diagramă.

- 4 Descrie localitatea ta, într-un text de cel puțin șapte enunțuri. Poți vorbi despre clădiri, oameni, meserii, instituții, dar și despre cum ai devenit tu membru al localității.

- 5 Prezintă, într-un text de 7-9 enunțuri, un loc preferat din localitatea ta. Menționează de ce îți place, care este utilitatea lui și cum poți contribui la promovarea acelui loc.

- 6 Identifică, într-un grup de cinci colegi/colege, o problemă din localitatea ta. Scrie soluții pentru rezolvarea problemei, menționând cine v-ar putea ajuta.

Unitatea 1 | Locuri în care mă simt acasă

Fișă de lucru | Lecția 2 | Festivalul tradițiilor locale

Descopăr!

- 1 Observă imaginile, apoi răspunde la întrebări.

- Ce tradiții sunt ilustrate în imagini?

- Unde pot avea loc aceste obiceiuri: în sat sau în oraș?

- Ce costume poartă persoanele din imagini? Descrie portul preferat.

- Care dintre obiceiurile ilustrate sunt specifice localității tale?

- 2 Identifică sărbătoarea și obiceiul despre care vorbește Ion Creangă în fragmentul următor:
„Și părintele Ioan m-a pus la masă cu dânsul, și Smărăndița a ciocnit o mulțime de ouă roșii cu mine.”

Aplic!

- 3 Descrie una dintre tradițiile locale preferate de tine, într-un text de 8-10 enunțuri, după schema alăturată:

- 4 Informează-te pe internet, din ziare sau reviste, despre diverse obiceiuri locale legate de culesul strugurilor. Prezintă unul dintre acestea, într-un text de minimum cinci enunțuri.

Unitatea 1 | Locuri în care mă simt acasă

Fișă de lucru | Lecția 3 | Să vorbim despre țara mea!

Descopăr!

- 1 Observă harta României. Identifică locurile și monumentele prezentate. Scrie cel puțin trei dintre acestea.

- 2 Citește fragmentul din opera *Cântarea României* de Alecu Russo, apoi răspunde la întrebări.

Cântec despre țara mea

Care e mai mândră decât tine între toate țările? Care alta se împodobește în zilele de vară cu flori mai frumoase, cu grâne mai bogate?

Verzi sunt dealurile tale, frumoase pădurile și dumbrăvile, limpede și senin cerul tău. Munții se înalță trufași în văzduh; râurile ca brăie peștiște ocolesc câmpurile; nopțile tale încântă auzul, ziua farmecă văzul.

- Ce aspecte surprinde autorul în descrierea țării sale?

- De ce consideră Alecu Russo că nopțile încântă auzul?

- La ce se referă scriitorul atunci când spune că „ziua farmecă văzul”?

- Ce sentimente crezi că are Alecu Russo pentru țara sa?

Aplic!

- 4 Scrie exemple pentru elementele din schema dată, specifice unei zone din România, aleasă prin tragere la sorți.

- 5 Imaginează-ți că școala ta are un parteneriat cu o școală din altă țară. Prezintă-le țara ta natală într-un mod cât mai original, într-un text de 7-9 enunțuri. În realizarea prezentării poți continua următoarea introducere:

Tuturor ne plac poveștile. Astăzi însă vă voi spune o poveste diferită, care a început să fie scrisă cu mii de ani în urmă. Este o poveste despre țara mea...

Unitatea 1 | Locuri în care mă simt acasă

Fișă de lucru | Lecția 4 | Simbolurile țării mele

Descoper!

- 1 Observă imaginile, apoi răspunde la întrebări.
 - Ce simboluri ale României identifiți în imagini?

- Cu ce ocazie se intonează Imnul Național?

- Tu cum aniversezi Ziua Națională a României?

- Ce elemente identifiți pe stema României?

- Ce semnifică fiecare dintre culorile reprezentate pe drapelul României?

- 2 Scrie cuvinte cu sens asemănător pentru cuvântul **drapel**.

drapel

